

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak terfogataért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadónivalat ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlter” rovatban
közleendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Közdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap beltartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyitlterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadhatók.

A tunsádi esetről.

Csik-Szereda, márczius 11.

(e.) Annyit és annyiféle összeir-
tak a lapok a csiktunsádi róm. kath.
székelyek áttéréről, — melyet egyik
előbbi számunkban felemlítettünk —
hogyan foglalkoznunk kell vele nekünk is.

Tartózkodtunk idáig a kényes
vallás-nemzetiségi ügyhez hozzá szö-
lani, mert mindig reméltük, hogy a
dolog kedvező elintéztést nyerend. Vár-
tuk is illetékes helyről a megnyugtató
helyreigazítást. A helyreigazítás helyett
azonban kaptunk egy levelet, melyet
alább közlünk, a mely szomorú vilá-
got vet az esetre.

Tudósítónk 27-re teszi az idáig
áttértek számát s azon feltevésnek ad
igazat, hogy az áttérők részint a kepe
elviselhetlen nagyságát, részint egyéb
személyes indító okokat hoznak fel át-
térésük mentségeül.

Bármelyik legyen az ok, egyfor-
mán sajnos. Sajnos az is, ha a kepe
nagy, de sajnos az is, ha a hivek sze-
mélyes torzalkodásban vannak papjuk-
kal. Legsajnosabb pedig az, ha az ilyen
egyenetlenségekkel nemzetiségünk ve-
szélyeztetése következik; mert ennek
utoljára is, bármennyit szépítsük, hi-
mezzük-hámozzuk a dolgot, nemzetisé-
günk iszsza meg a levét.

Teljesen bizunk a székelység szi-
vósságában és konzervativizmusában,
de azért mégis inkább szeretjük a né-
pet, ha papja vele egy vérből száma-

zik, egy nyelven beszél s egy nemzeti
ügyet szolgál. A nép mindig sokat ad
— és sokat kell adjon — papjának
szavára. Az a pap pedig, ki Balázs-
falváról kerül ki, tele a legvadabb nem-
zetiségi fanatizmussal és tele gyűlölet-
tel nemzetiségünk iránt, vajjon nem
tudja-e megrontani a mi fajunk szívós-
ságát és megtörni az ő vas konzerva-
tívizmusát? Ebben a nemzedékben
nem, mely most áttért, de igen az
ezután jövőben.

De a jelen eset nagy horderejű
következményeiben más oldalról is.
Nagy horderejű a papi állás szempont-
jából. Vajjon nem jut-e eszökbé más
község lakóinak is, mihelyt legkisebb
összeütközések lesz a pappal, hasonló
áttérésekkel fenyegetőzni s szigorúság
esetén azt be is valóítani? Szomorú;
de jöhetnek hasonló esetek. Csapás ez
vallásunkra, csapás nemzetiségünkre.

A tunsádi esetnek nem oka a pap,
nem oka a nép, nem oka a kepe. Oka
egyesegedül a vallástygyek rendszer-
telensége. Oka az, hogy olyan közsé-
gekben, hol nincs kepeválság, nincs
biztos alapja az arányos kepefelosztás-
nak. A képét a községi egyháztanács
nehány tagja a lehető legnagyobb vis-
zaélással rója ki. Ismeri pedig min-
den ahoz értő ember a községi matado-
rok részrehajló, pajtáskodó természetét
és eljárásait. Ily pajtáskodással és
részrehajlással rovatik ki a kepe. Egyik
pajtás kimélve, a másik jámbor pedig

jól megróva. A pap pedig mit tehet
egyebet, mint kívánja a kirótt egész
képét, fél képét vagy osporát, mert neki
is élnie kell. Ebből lesz aztán a sok
huza-vona pap és hivei közt.

Okai-e az ellenszegülők, kik látják
a rajtok elkövetett méltánytalanságot,
feljajdulnak s menekülnek a tehetől
ugy, a miként tudnak?

Változtatni kell a rendszeren és
pedig minél előbb, addig is, míg valaha
országos törvény intézkedhetné ez
ügyben.

Alkotmányos eljárást kell behozni
a kepe kirovására nézve is. Annak is
versenyt kell haladnia a korrall. Feleb-
bezési forumot kell alkotni a kepe-
kiróvó egyháztanács fölé, (de könnyen
hozzáférhető forumot), a kiróvást kihir-
detni, felebbezési határidőt adni, hogy
a ki sértve érzi magát, orvoslást keres-
hessen s ha joga van, találjon is.

A tunsádi esethez egyébiránt hoz-
zájárultak némi községi herce-hurcák
is. A községi plebános — Konec István
— régóta plebánosa hiveinek, kikkel
mindig a legjobb egyetértésben élt
idáig, s mint előkelő intelligens ember,
folyton élénk érdeklődéssel viseltetett
a község ügyei iránt. Előnyösen folyt
be a községi ügyek intézésébe mindig.
Történt, hogy a múlt évben a község
haszonvételeit 7 évre adták haszon-
bérbe azért, hogy előre egyszerre több
pénzhez jutván, a templomba új orgo-
nát készíttethessenek. Ezen haszonbérbe-

adásnak és orgonakészíttetésnek ellen-
zői akadtak a községben. A dolog el-
mérgeedett s meghasonlás jött létre a
plebános és hivei egy része közt akkor,
mikor a haszonbérlet ügy felebbezések
dacára is keresztül lett vive. Ez a meg-
hasonlás aztán nagyban befolyt az
áttérések elősegítésére.

Intézkedést kértünk Gyula-Fejér-
várról, mert az ilyen dolgokat nem
lehet sokáig sem simítani, sem védel-
mezni.

Országgyűlés. A képviselőház f.
hó 5-én megkezdte a középiskolai törvény-
javaslat tárgyalását. Szatmáry György
előadó adatai szerint Magyarországon 179
középiskola működik 2424 tanárral és 38000
tanulóval. Ezen iskolák közül 14—15 nem
magyar tannyelvű van, melyek növendé-
keit a magyar állameszme gyűlöletére s
mindennek, a mi magyar, megvetésére tanít-
ják. A 2424 tanár közül 973-nak nincs ta-
nári oklevele s a növendékek igen gyakran
a legnagyobb készületlenséggel lépik át a
főiskola küszöbét. Ezekért előadók szükséges-
nek tartja törvényre emelését a javaslat-
nak, melynek célja először megszüntetni
a kóros és visszás állapotokat a közép-
iskolaügy terén; másodsor: emelni az egész
vonalon a középiskolai oktatás színvonalát;
harmadsor: biztosítani a középiskolai ok-
tatás komoly eredményét; és negyedsor:
ezen szempontokból megadni az államhata-
lom részére az ingerencziának és ellenör-
zési jognak legalább minimális mértékét,
mely nélkül komoly rendezést és a most kör-
vonalozott célok elérését lehetetlenség
csak képzelni is. Hermann Ottó a kü-
lön vélemény egyik beadója határozatban
benne a javaslat ellen kelt s azt, főleg mivel
benn a gimnáziumok és reáliskolák jövőre
is külön fenntartandóknak céloztatnak s
mivel a protentstánsok autonómiáját az által
nagy mértékben sértve véli, általánosságban

A „Székelyföld” tárczája.

A ki a más buzájába vágja a sarlóját.

— Elbeszélés. —

Hogya látom, rózsám,
Könyvedet hullni:
Megindul a szívem! . . .

Irta Ch. Bauga.

(Folytatás.)

V.

A Tóbiás ur lakásán vagyunk.

Csinos lakás.

— Holnapután, vasárnap aztán ké-
szíts jó ebédet, Betti! Érdekes vendégünk
lesz! Tudod-e: kihez lesz szerencsénk?
Borsos urhoz. Derék fiatal ember, gazdag.
Egyedüli fia! Az öregei maholnap . . .
Azért hát készíts jól, érted-e? De aztán
tegy ki magadért! Akadjon meg rajtad a
szeme. Szerencse volna, érted-e? Borsos
urra gazdag örökség vár. Azért csipd ki
magadat . . . Ezt az alkalmat nem szabad
elszalasztanunk. Eredj s lássatok utána a
dolognak, hogy aztán tehessetek ki ma-
gatókért.

Betti engedelmes leány, s hiven pa-
pája utasításához, kimegy a konyhára, hogy
a holnaputáni ebédnek már eleve utána
nézzen.

— Liditől — ezt egymagára mondja
Vielgeldcieher ur — ma kapék levelet. Siet-
tet. Sietek is. De hát csak nem vehetem
el a magam leányát . . . Borsos urat nem
szalasztom el! Borsos ur gazdag ember, az
öregei maholnap . . . De Zavary urral is
jól megy a dolgom, egy fél év mulva du-
pán fizet. Beh hamar el fogja pusztítani a
Márk ur nagy vagyonát, különösen, ha a
nagybátyja még mindig egészséges lesz!
. . . Nem szalasztom el az alkalmat. Jól in-
dult! . . . Meg is írom Lidinek, hogy egy
év mulva bizonyosan; addig Betti is Bor-
sosné lesz . . . Milyen pompás lesz aztán
Csibygomaoskásón! Nagyságos urnak fo-
gom hívni magamat . . . S még Lidi sem
örög! . . .

Betti kitett magáért.

Az ebéd minden pontjában nagysze-
rűleg sikerült. Legsikerültebb része azon-
ban Tóbiás ur szerint mégis az volt, a
mit Betti a Tóbiás ur előleges utasításá-
hoz hiven Borsosnak minden villa, kés és
kalán nélkül tált fel, — értvén a nagy-
szertien, a remekül sikerült szerelmi pil-
lantásokat.

— Nem szabad elszalasztanom az al-
kalmat! — gondola Tóbiás ur, a hogy az

ebédnek vége lett. Magukra hagyom őket,
hadd fejlődjék a dolog.

— Boesánatot kell kérem, kedves
Borsos ur, de halaszthatlan körülményeim
távozásra kényszerítenek, hanem egy négy
órátját hazajövök, s akkor aztán, nemde,
lesz szíves, kedves Borsos ur, társaságunk-
ban kísértelni a Város-ligete! . . . Ma oly
kedvező az „idő”, igazán kedvező „idő” van,
kedves Borsos ur. Ritkán van a „sétára”
ily kedvező „alkalom”, s nem szabad „elsza-
lasztanunk” ezt a kedvező alkalmat.

— Épen óhajtasom szerénti lesz a
séta, tisztelt Vielgeldcieher ur. Köszönöm!

— Tehát a viszontlátásig, kedves Bor-
sos ur.

— A viszontlátásig.

Betti a zongorához ült, Borsos melléje.
Zongoráztak, énekelték, csevegtek-fecse-
gtek s talán még — — — csókolódtak is.
Ha tették, jól tették.

VI.

— Magukra hagyám őket. Tegyenek,
a mit akarnak . . . csakhogy lakodalom le-
gyen a vége! . . . Lidi siettet. Sietek is.
Nem szabad elszalasztanunk az alkalmat.
Különben is Betti maholnap átlépi a hu-
szonkettőt s akkor még bajosabban. . . Mert
ezek a leányok olyanok, mint a váltók: ha
lejárt az idejük, alig lehet jó áron tudni

rajtok . . . De Zavary ur is pompás par-
thiet csinált. Pepi kisasszonynak megakadt
a szeme rajta; különben Pepi kisasszony
is közelebb jár a harminczhoz, mint a
húszhoz . . . De nem tudom, hogy mit tart-
sak a Zavary ur nagybátyjáról. Különben
derék ember, ha fukar. Zavary ur panas-
kodik, hogy egy garassal sem segíti. De
okosan teszi. Zavary ur tékozló, dupla ka-
matokat fizet! Azzal a hatvan fittal, mit
az irodában kap, beérhetné . . . Borsos urat
szeretem. Takarékos ember; gazdagok s
öregek a szülei . . . Nem szalasztom el.
Jól érzem magamat! . . . S még Lidi se
nagyon öreg. Egy év mulva bizonyosan. . .
Az az uri birtok megér, hogynye, többet
tízezerrel. . . Pompás! Nagyszerű! . . . De mi-
előtt az újabb kétszázat hitelezném, meg-
tudakolom Márk uréktól, hogy mikor lesz
a lakodalomuk; mert csak addig hitelezek. . .
Három órára ígértem Zavary urnak a pénzt;
most félhárom. Ezt a félórát arra haszná-
lom fel, hogy betérek Márk urékhoz. . .
Tegyenek, a mit akarnak . . . csakhogy
lakadalom legyen a vége! . . . Lidi siet-
tet. . . Mondtam Bettinek, hogy . . . hi-
szen különben Borsos ur is szereti őt. . .
Egy év mulva Csibygomaoskásón! . . .
Nagyszerű. . .

(Folytatás köv.)

sem fogadta el. A javaslat mellett szólott továbbá Trefort közoktatási miniszter s a külön véleményt czáfolta, állítván, hogy a javaslat és a protestánsok autonómiaja között semmi összefüggést nem talál. A javaslat mellett szoltak még György Endre és Kovács Albert.

A következő nap főleg a szászok napja volt. Gull Józsefnek kívül sikra szállt a javaslat ellen a német Schulverein egyik legbuzgóbb, legügyesebb agense, — a Siebenbürg-Deutsches Tagblatt szerkesztője: Wolff Károly is. Mindkettő nem annyira haza, mint inkább Berlinbe beszélt. Wolff két óránál tovább tartó beszédet mondott. Nem azért szolt, hogy meghallgassák, nem azért, hogy a tárgyalás alatt levő javaslatot megbuktatni segítse, hanem szolt csupán s főleg azért, hogy azt, a mit a házban az immunitás védelme alatt összebeszélt, azt kinyomtathassa. Nem vár, nem ohajt Wolff helyreigazítást, komoly czáfolást, mert bizonyára nagyon jól tudja ő maga is, mily ingatag, mily hitvány alapja van mai okoskodásainak, melyeknek nem lehet más czéljuk, mint szándékosan félrevezetni azokat, kik a való tényállást nem ismerik.

A csik-tusnádi áttért székelyek.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Csik-Szereda, márcz. 10.

T. szerkesztő ur!

(b.) Igaz a „Székelyföld“ egyik közelebbi számában megjelent azon hír, hogy Csik-Tusnádi község eddig tisztán róm. kath. hitű lakosai közül többen — szám szerint 27-en — a görög nem egyesült egyház kebelébe tértek át. Mikor pedig ez tény, csak a miért lehet a kérdés. Ezen kérdésre többféleképen iparkodnak feleletet adni; némelyek rosszlelkű izgatók sáfarkodásában, mások a kepe-törvények elviselhetlen súlyos voltában s mások, miután ezen sekta a jelenlegi plebános hivataloskodása ideje alatt titotte fel fejét, ennek személyi mivoltában s viselkedésében keresik az okot.

Ha eredetét vizsgáljuk ezen mozgalmak, ugy annak további fejlődését is, mindenik fenn említett körülmények közrehatását a maig kifejlődött eredmény létrehozásánál kisebb-nagyobb mértékben tagadni nem lehet; de az egész mozgalom indító okát, ugynevezett „ratio“-ját, a kepe-törvény súlyos volta képezi s a fennemlített két, különösen pedig az ott utól irt körülmény a kepezési viszonyok miatt amugy is forrongó elégedetlenséget teljes kifejlődésre juttatta.

Szent István végzeményeiben találják ugyanis azok, kik törvényre akarják alapítani a klerus kepeszedési jogát, az alapintézkedést e tekintetben s az egyház akkori állásának s új missiójának akkor tán megfelelő, de ma már a változott viszonyokhoz képest tulszigorúnak bizonyult ezen intézkedést teljes szigorral akarják keresztülvinni, mi ha aztán elégedetlenséget szül minden oly helyen, hol a gyakorlat méltányos módosításai figyelmen kívül hagyatnak, nem csoda. E szempont vezette Csik-Tusnádi község különben tisztelt plebánosát is, s ez alapon merült fel még a hetvenes években legelőször az eset, hogy csik-tusnádi Betegh Ignác a rá kirótt egész kepe vagyoni állásához képest magának találván, a plebánostól méltányos leengedést kért, minek hely nem adatott, sőt a rá kirótt egész kepe fegyveres karhatalom közbejöttével vétetett fel rajta.

Ezen eljárást nevezett méltánytalan-nak találván, a gör. n. egy. egyház kebelében keresett menedéket hasonló esetek kikerüléséért, s bár minden kigondolható mód meg lett kísértve, még hivatalos viszszaertetés is, a tekintetben, hogy az áttérés megakadályoztassék: elhatározottságán megtörtött az akadályoztatás s tényleg legelőször ő lépett át a gör. n. egyesült egyház kebelébe. Ezután szintén a kepe tulszoros mértéke miatt csakhamar tusnádi Gábor Péter, Erős Márton s Bartha Károly személyében akadtak társai, mely utóbbi az áttérés legfőbb indokál egy alkalommal beszoigaltatni kívánt, de a plebános általi visszautasítását kepejenek és egyéb személyes bántalmazását hozza fel.

A kepe tulszoros mértéke miatt tértek át Erdős Albert, Erdős Ferencz, Gergely

Imre, Darvas Miklós, Domokos István, Kristó Jakab, Ravasz Péter stb.

Az itt kifejtettekben igazolva van azon állításom, hogy a Csik-Tusnádi község lakosai között eddig észlelt vallásváltoztási törekvés az ez irányban eddig beállott eredmény főindokát a kepe-törvény szerflett terhes volta képezi, min csodálkozni senki sem fog, ha ismeri azon birtok-állapotokat, melyek a községben tényleg vannak.

Tíz-tizenkét holdas gazda Cs.-Tusnádi községben már a jó gazdák közé tartozik; egy ilyen gazdának évi állami adója közel sem üti meg a tíz forintot. Ellenkezőleg, kiválólag protegált egyéniségnek kell lennie egy tizenkét holdas gazdának, hogy az egész kepefizetés alól (3 kalongya ösz és 3 kalongya tavasz, meg egy szekér tüzi fa) szabadulhasson. Mikor pedig az egész kepe-nék értéke annyit vagy még többet is kitesz, mint az állami adó, könnyen felmerül a kérdés a legegyszerűbb ember előtt is, hogy tulajdonképen miért kíván az egyház annyi, vagy sok esetben több áldozatot az egyestől, mint az állam? A gondolkodó előtt ez mindig a pap rovására dől el.

E feltevés terjedelmes igazolása egyáltalán nem czélom s nem is kívánom ez idő szerint e kérdést feszegetni; de ennyit itt is fel kellett hoznom annak az igazolására, miszerint én nem azt tartom a hibásnak, ki a terhek alatt meggöngyöed és kinyáiban feljajdul s valami uton sorsán könnyíteni törekszik, — mert ez csak folyománya az önfenntartási ösztönnek — hanem azt, ki ennek fel nem ismerése által, vagy ismerni nem akarása által, ha törvényre alapítottan is, méltánytalanságot erőszakolt ki s ez által a már amugy is alig fojtható elégedetlenséget teljes kitérésre erőszakolja.

Vannak azonban Csik-Tusnádi községben olyan hívei is már a görög n. egy. egyháznak, kik áttérésük indokál nem a kepe súlyos voltát, tulszoros mértékét, hanem egyenesen a személyükön elkövetett sérelmet adják elő, mint Székely Elek, Székely István, Koródi Mózes stb.

Még több személyt és eseteket is sorolhatnék fel; de mivel távol van tőlem az, hogy támadást intézzek bárki személye s különösen Csik-Tusnádi község tisztelt plebánosa ellen, kit egészen más oldalról van szerencsém ismerni: ennyivel kívántam igazolni azoknak tényét, kikre nagyon sokan hajlandók ráfogni, hogy csak ugy könnyedén nemzetiségük levételkésével egy ellenséges natio zászlója alá sorakoztak.

Végül csak azt jegyzem meg, hogy az itt leírtak személyes utánjárás folytán szerzett tudalmon alapulnak s valódiságáért az illetők s a köztudat is jót áll.

A székely egyesület köréből.

Budapest, 1883. február 2-én.

(Vége.)

3. Székely József, a csikszeredai kántor fia, a csikszeredai kosárfonó tanműhely képzett növendéke kérelmére határozott, hogy részére egy havi tartási díj 14 forintban, továbbá hazautaztatására megkivántató uti költség és ezen kívül elbocsátása esetére végkielégítésképen kilátásba helyezett 60 forint ugynevezett felszabadulási díj kiutalványoztassék.

4. Bőcz József és Bartha Dénes, a budai képezde növendékeinek a kért segély, és pedig az elsőnek havonkénti 10 forint, a másodiknak egyszer mindenkorra 20 forint megszavaztatott.

5. Több udvarhelyi egyesületi tag kilépése bejelentetvén, tudomásul vétetett.

6. A földhitelintézet értesítése a folyóvá tett kamatok iránt tudomásul vétetvén, pénztárnok utasított a pénz felvételére.

7. A Franklin-társulat által bemutatott számla kifizetése megszavaztatott.

8. A pénztárnok havi jelentése helybenhagyólag tudomásul vétetett.

9. Turóczy Adolf, mint a sorsjegy-ügyi bizottság elnöke, újabbán 2100 forint beszoigaltatván, a sorsjáték eddigi eredménye tízezer forintot meghalad, miért is a

sorsjegyügyi bizottságnak köszönet szavaztatik.

10. Bakay Nándor részéről a múlt évi deczemberhavi közgyűléshez beadott s onnan a választmányhoz utasított kérvénye tárgyalatván, szaknyilatkozata szerint elérkezett volna azon idő, melyben a székely megyék közvéleménye is kellene, hogy tegyen valamit; s hogy már most egy főnögyár felállításának ügye társadalmi uton megbeszélés tárgya kellene, hogy legyen, sőt ezen eszmének szükségessé vált felkarolása a nyilvánosság elé is hozható volna, mert tapasztalásból tudjuk, mily sok idő kivántatik ahhoz, hogy egy gyár felállításának szüksége a közvéleményben megérleljék; s igen sok tárgyalások szükségessé ahhoz, hogy a töképezéseket egy ilyen vállalat előnyeiről és a befektetett tőkék biztos jövedelmességéről meg lehessen győzni. De ha azt akarjuk, hogy különösen Csikmegye részéről a szövészeti tanműhely költséges berendezésével hozott nagy áldozatok üdvös gyümölcsöket teremjenek, már most egy lépéssel tovább menve, társadalmilag gondoskodnunk kellene nemzetgazdasági érdekeink e tekintetben továbbfejlesztéséről. Csikmegye értelmiségének oda kellene hatni, hogy a csikszeredai tanműhelyből kilépő képzett növendékek, hazamenvén, megszerzett iparüzleti ismereteiket és gyakorlati képességeiket a maguk körében érvényesíthessék; hogy olcsó fonal hiányában ne legyenek kényszerítve szövészetiük a padlásra tenni. Csikmegyében, azon helyen, a hol a legjobb kender terem, kell egy főnögyárt vízerőre felállítani, hogy az új találmány szövészeti és gyorsvetőlk meghonosításával, legalább azok, a kik ügyesen elbánni tudnak, lehetőleg olcsón jussanak, szövő székeik folytonos működésben tartására, megkivántató fonalszükségletükhez. Csak egy főnögyárnak olcsó fonalkészítményei által lehetünk képesek a székely szövészek régi jó hírnevét visszahozítani, mit kedvezőtlen viszonyok kicsikartak kezünkől.

Kapcsolatban ezen kérvénnyel ugyan csak e tárgyban a választmány részéről 1882-ik évi jan. 19-én kiküldött bizottság jelenti, hogy Csikmegyében az 1882-ik évi kendertermelési kísérletek fényesen sikerültek; különösen hogy a választmányának bemutatott kender finom számai fennhangon tanuskodó czáfolatot képeznek azon téves néphiedelemmel szemben, mintha az egészséges nagyszálú kender nem szolgáltatna oly finom szálat, mint az elcsenevészett sűrű vetésű foszlánykender.

Az elősoroltakra nézve határozott, hogy Bakay Nándor hazafias előterjesztése köszönettel fogadtatván, a „Székely mivé- lődési és közgazdasági egyesület“ választmánya őt újabbán is biztosítja erkölcsi támogatásáról; és az e tekintetben észlelhető mozgalomnak figyelemmel tartására kiküldött bizottság utasittatik a csiki kendertermelés ezen rendkívül kedvező eredményéről ugy a hazai, mint a külföldi kenderkereskedőket alkalmas módon figyelemre venni, különösen pedig Bakay Nándor urat abbeli törekvéseiben gyámolítani, hogy a székelyföld azon részében, hol az általa már korábban tett jelentés szerint az előfeltételek már megvannak és némi kedvezmények kilátásba helyeztetnek, egy főnögyárt felállithasson.

11. Becsák József emlékirata, melyben egy papirgyár felállításának szüksége mellett felhozható indokok elősoroltatnak, határozottatik, hogy a választmány egy ilyen vállalat létrehozatalát is kész erkölcsi támogatásban részesíteni, s örömmel fogja üdvözölni, ha indítványozó a megkivántató töképezéseket képes lesz eszméje köré csoportosítani.

Egy választmányi tag.

Háromszék megye közg. bizottságának f. hó 6-án tartott közgyűléséről.

Forró Ferencz alispán terjedelmes jelentéséből a következő pontokat tartjuk kiemelendőnek: Molnár Dénes kézdivásárhelyi városkapitány ellen a katonai karhata-

lom önhatalmu igénybe vételért mult hó 24-én a vizsgálat teljesített, azonban határozat még nem hozott. Az esetről tisztába hozandó azon körülmény, hogy kinek megkeresésére történt a katonaság kirendelése. Molnár D. oda nyilatkozott, hogy ő a helybeli 24-ik honvéd-zászlóalj parancsnokságát megkereste ugyan segédletért, de hogy azt miként rendelte el a közös hadsereg, s a katonaság kinek kérésére lett K.-Vásárhelyre rendelve: nem tudja. Bereczk és Soósmező között a hófuvaragok miatt a közlekedés megszűnt: az intézkedés megtörtént, hogy a lakosság kirendelésével a közlekedés helyre állítottassék. Február havában beadott 871 drb ügyirat, tüzeset volt 3, de egyik sem nagy; utlevél kiadatott 15 napra 249 drb, egy évre szolt utlevél betérjesztetett 960 darab, leérkezett a belügyminisztériumtól 220 drb. — A sorozás f. hó 19-én veszi kezdetét, és pedig az eddigi gyakorlat megváltoztatásával Kovásznán indul meg, honnan a Kézdi-Vásárhely, Bereczk, Felső- és Alsó-Kézdi, Sepsí és miklósvári járáások vétének vizsgálat alá.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelenti, hogy február végén az árvák létszáma 8980 volt (január végén 8978), ezek közül gondnokság alatt volt 224. Az ügyforgalom volt 910, ebből elintéztetett 603. A gyámpénztár összes bevétele volt 8789 forint 67 kr, kiadás 5185 forint 43 kr, a készpénz tehát 3574 forint 24 kr, az árvaszékhez beszoigalt közgazgatási joggyakornok Kádár Ákos márczius 1-én foglalta el állomását s az árvaszék kiadóhivatalához osztott be.

Babarczy Ferencz kir. adófelügyelő jelenti, hogy a mult hóban egyenes adóban befolyt 41.510 forint 44 $\frac{1}{2}$ kr (4333 forint 87 $\frac{1}{2}$ kr-ral kevesebb, mint a mult évi február hóban), hadmentességi díjban befolyt 3035 forint 80 kr, (544 forint 90 kr-ral kevesebb, mint a mult évben). Az adókiutvetési munkálatokról jelenti, hogy az általános jövedelmi pótdó-összesítés még e hóban felterjesztetik a pénzügyminisztériumhoz; a III. és VI. osztályu keresetadót, valamint a tőkeamat-adót tárgyaló kiveto-bizottságok f. hó 19-én kezdik meg működésüket. Adófizetési halasztás a mult hóban engedélyezve nem lett.

Komáromy Andor tanfelügyelő jelenti, hogy toroklob miatt szünetelt a mult hóban az alcsernátoni ref. és himlő miatt a s.-szentkirályi községi iskola, Kis-Borosnyón a rövid időre félbeszakított iskolázás folyamatban van. A közokt. minisztérium azon rendeletére, melyben az izr. zugiskolákról pontos kimutatást kíván, jelenti, hogy e megyében alig van izraelita, tankötelesek mind más felekezetek és községek nyilvános iskoláiban tanultak s így ily nemű zugiskola a megyében nincs. A minisztérium által kinevezett iskolátogatók oly ritkán adnak be jelentést, hogy minden egyes jelentést köszönettel kell kiemelni. A jelen hóban Csia György tett kimerítő jelentést a kovásznai állami leányiskola s a körösi községi iskola állapotáról.

Drágos Elek kir. ügyész jelenti, hogy febr. végén a fogházakban le volt tartóztatva 73 egyén és pedig 64 férfi, 9 nő. Ezek közül elíteltetett 28, vizsgálati fogságban van 44. Súlyosabb bünesetért 21 egyén volt befogva, és pedig 8 gyilkosság, 3 rablás- és 10 gyujtogatásért. A letartóztatottak közül 42 a kézdivásárhelyi kir. törvényszéki, 12 a sepsiszentgyörgyi, 15 a kovásznai s 4 a nagy-ajtai kir. járásbírósi fogházban őriztetik. A fegyelem kielégítő volt. Halálózás egy fordult elő. A rabtartási átalányból kiadatott 529 forint 92 krajczár, rabtartási költségterítmeny pedig 49 forint folyt be. — A közbiztonság a folytonos tüzesetek miatt van leginkább megzavarva. 5 esetben történt a mult hóban gyujtogatásért, 3 esetben gyilkosságért és kísérletért s 1 esetben rablásért bünvádi jelentés. A bünvádi jelentések összes száma 38. Törvényszéki boncolás volt 2 esetben.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelenti, hogy Alcsernáton, Petőfalva és Nyujtód községekben a roncsoló toroklob, Kis-Borosnyón, Tamásfalván a vörheny, Haraly, Zabola, Páva községekben a

himlő. Polyánban a himlő és hagymáz uralkodtak, de nem nagy mértékben. Általában a háromszéki közegészségügyi viszonyok kielégítők.

Nándori kir. mérnök jelentése szerint a brassó-otjosi állami utvonalon a múlt héti nagy hófúvások miatt a közlekedés némely helyeken megakadt, azonban erre nézve a kellő intézkedések már megvannak. A kir. mérnök egy néhány ezer frtot ajánl készletben tartani az utak és hidak fentartása és kijavítására azon valószínű esetre, ha a nagy hőmennyiség olvadásával vízáradások állanak be.

Follérd postaigazgató jelentése szerint Zágón községében f. év február 11-től kezdve új postahivatal lépett életbe.

Sz. 38.—1883.
gazdasági egyes.

Jegyzőkönyv

a csikmegyei gazdasági egyesület igazgató választmányának 1883. év febr. hó 28-án Becze Antal egyesületi elnök elnöksége alatt tartott üléséről.

(Vége.)

10. Olvastatik a „Vértes-aljai Gazdakör”-nek múlt január hó 28-ról kelt és pártolás végett megküldött azon indítványa, hogy kéressék fel a magyar kir. magas földművelési miniszterium, hogy az országos marhatenyésztés és hizlalás emelése céljából egyezkedjék az osztrák kormányval, a közös megállapodást igénylő só-egyedáruság kezelésének mielőbbi és olynemű megváltoztatására, mely mellett az országos gazdaközönség marhaállománya szükségletének kielégítésére rendesen elarusíthasson elegendő mennyiségű marhasót; és pedig a mostani sóáraknál nevezetesen olcsóbb árakon.

A vértessaljai gazdakör indítványát igazgató választmányunk helyesléssel fogadván, annak érdemében felirat küldését határozza el a nmgu. Földművelési miniszteriumhoz.

11. Olvastatik Csikmegye közigazdasági előadójának Deák Ignác urnak f. hó 22-ről 19 szám alatt kelt átirata, melyben értesíti egyesületünket, hogy a nmgu. földművelési miniszteriumnál 14¹/₂ métermázsa különbözõ vetőmagnak egyesületünk részére leendő engedélyezését javaslatba hozta s egyuttal közölve a javasolt vetőmagvak jegyzékét, felhívja egyesületünket, hogy a kísérleti vetőmagvakat ezen értelemben kérvényezze.

Az átirat tudomásul vétetvén, a vetőmagvaknak ez értelemben leendő kérvényezésével elnökség megbizatik.

12. Olvastatik az erdélyi gazdasági egyesületnek f. hó 24-ről 337. sz. a. kelt átirata, melyben a múlt év folytán rendezett állatkiállítás alkalmával kibocsátott s egyesületünk által megtartott sorsjegyei árában 20 frtnak beküldését újból sürgeti.

Tudomásul vétetik pénztárnoknak azon előterjesztése, hogy a kérdéses 20 frt már be lett küldve az erdélyi gazdasági egyesületnek.

13. Olvastatik megyénk ngs. alispáni hivatalának f. év febr. hó 13-ról kelt 233. Bgy. számú átirata, melyben értesíti Igazgató választmányunkat, hogy a megye közönsége által az egylet javára megajánlott 50 alapítványnak a havasi javak pénztárából leendő kifizetése iránti múlt év febr. 23-ról kelt ismételt felterjesztésére vallás- és közoktatási miniszter ur ö nagyméltóságától maig sem érkezvén válasz, ennek megérkezéig az említett alapítványnak kiutalványozhatása iránt nem intézhetdik.

Igazgató választmányunk sajnosan veszi tudomásul, hogy vallás- és közokt. ügyi. miniszter ur ö nmga. múlt évi febr. 23-tól, tehát tovább egy évnél, ezen egyesületünkre nézve majdnem életkérdést képező ügyben nem méltóztatott válaszolni; azért megkéretni határozza megyei alispánunk ö ngát, hogy e tárgyban újabb felterjesztését földművelési miniszter ur ö nagyméltóságához intézze.

14. Titkár indítványozza, hogy a tag-

gyűtések újból folyamatba vétessenek; miután a vidéki körök új szervezéséről szerkesztett javaslata összeállításá alkalmával arról győződött meg, hogy megyénknek egész vidékei vannak még, hol az egyesületnek egyetlen tagja sincs.

Igazgató választmány sajnosan veszi tudomásul, hogy megyénk gazdaközönsége maig is közönnnyel viseltetik az egyesület iránt s a taggyűtések újból folyamatba tétele végett újabb felhívások szétküldését határozza el, melynek eszközzésével elnökséget megbizza.

15. Deák Ignác bejelenti, hogy Borszéki Soma miniszteri titkár Budapestről az egyesület alapító tagja kívánván lenni, megbizta őt, hogy tagul bejegyeztesse.

Eljenzéssel vétetik tudomásul s titkárnak meghagyatik, hogy Borszéki Somát az alapító tagok sorába folytatólagoosan jegyezze be.

16. Mikó Bálint indítványt tesz az iránt, hogy Br. Kemény Gábor, Széchenyi Pál és Márai Izidor az egyesület jövő nagy gyűlésén tiszteletbeli tagokul választatnának.

Az indítvány helyesléssel fogadtván, választmányi említettnek tiszteletbeli tagokul leendő megválasztását a közgyűlésen indítványba fogja hozni.

17. Titkár előterjeszti Gyó.-Szt.-Miklós közönsége eljárásának a folyó év őszén Gyó.-Szt.-Miklóson rendezendő kiállítás érdekében egyesületünk megkeresésére ma érkezett választát, mely szerint a rendezendő kiállítás részére a község felajánlja az alkalmas helyiségeket, közreműködést, erkölcsi támogatást és a szükséges fa- és deszkaanyagot.

Örvendtes tudomásul vétetik.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést délután 1 órakor bezárja.

A jegyzőkönyv aláíratik és hitelesítetik.

K. m. f.

Becze Antal,
egyesületi elnök.

Nagy Imre,
egyes. titkár.

Nyilatkozat.

Baráti kéz juttatta hozzám a „Székely Nemzet” egy számát, melynek egyik közleménye a „székely vasut”-ról irt cik kem alkalmából személyemmel és családommal foglalkozik.

Ha ama közleményben a tárgyilagossá felfogásnak bármely részét fölfedezhettem volna, szívesen válaszolnék rá, hogy újabb alkalmam legyen a kérdéses vasutnak épen a népre nézve káros közigazdasági következményeit kifejteni. De miután ama közleményben személyeskedésnél nincsen egyéb, nem lehet válaszom rá; mert teljesen közönyös vagyok az iránt, hogy egy „Székely Nemzet”, mint névtelen cikkírója minő véleménynyel vannak személyem iránt.

Örvendeni fogok, ha e nyilatkozatomat — a mennyiben ráillik — a „Kolozsvári Közlöny” is tudomásul veszi.

Budapest, 1883. márczius 6.

Ugron Ákos.

Mindenféle.

— Azon t. olvasóinkat, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak f. évi márczius hó végéig leendő beküldésére.

— Időjárás Háromszéken és Csikban. A mit december, január és február elmulasztott, azt márczius kezdi kipótolni. Naponkint mindenfelé nagy hó esik, úgy hogy a közlekedés nem egy helyen van teljesen megakasztva. F. hó 8-án roppant hóvihár dühöngött s úgy megtöltötte az utakat hóval, hogy a Csikból jövő petroleumszállító fuvarosok kénytelenek valának a lovakat kifogni s szekereiket az út közepén hagyni. Ha az ember egy magasabb helyről feltekintett a vidéken, mintha az egész láthatár fehér fátyollal lett volna betakarva, mit sem lehetett látni a nagy hófúvástól. Más években ilyenkor már nyitlak a hóvirágok, az

idén még talán igen sokáig a jégvirágokban fogunk gyönyörködhetni. — Csikban márczius 7-én és 8-án egy singes vastagságu hó esett s a tél még most állott be igazán. Az erdőken akkora hó van, hogy sem ember, sem állat nem képes gázolni benne. Néhol vastagabb a hó egy ölesnél.

— Kézdi-Vásárhely város képviselő-testülete f. hó 6-án gyűlést tartott, melyen a többek között a megye által kiegészítés végett visszaküldött közigazgatási szabályrendelet és költségvetés lett megállapítva. A gyűlés egyhanglagn kimondotta, hogy a városi ös polgárok és polgárjogot nyert lakosokra nézve a városi erdőben legelő marhák után darabonkint eddig fizetett 20 kr legelési díj eltöröltetik, azonban a polgárjoggal nem bíró lakosok 1 frt legelési díjt tartoznak évenként fizetni. Tárgyaltatt a kézdivásárhelyi ipartársulatok kérése gr. Zichy Jenő és Jagócsi Péterffy József, a hazai iparviszonyok tanulmányozása végett kiküldött miniszteri biztosoknak városunkba leendő meghívása iránt. A képviselőtestület melegen karolta fel az ügyet s a szükséges intézkedések megtétele végett a városi tanácsot bizta meg. A városi erdőken levő legelők berlői igen sok fát levágtak s ez által a városnak tetemes kárt okoztak. A helyszínére kiszállott gazd. tanácsos azon intézkedése, hogy a nagy hó miatt biztosan meg nem állapítható kárra nézve a tettesekkel 150 frtban kibékült s erről kötelezvényt is állított ki, helyeslőleg tudomásul vétetett s utasított a városi tanács, hogy a telekkönyvi biztosítást eszközölje. A ezukor-, kávé- és sörfogyasztási adó tárgyában a tisztí ügyész által készített felfolyamodás helyben hagyott és felterjesztése elrendeltetett.

— K.-Vásárhelytől 1848. márczius 15-ke a Cserei-főle vendéglőben folyó hó 15-én este 7 órakor társas vacsorával fog megünnepeltetni, melyre polgártársaink tisztelettel meghívattak. A rendező bizottság.

— Hymen. Lázár Antal gyergyó-szentmiklósi kereskedő közelebről váltott jegyet Vákár István gyergyó-szárhegyi kereskedő és birtokos kedves és szép leányával: Katinkával. Az esküvő májusban fog megtartatni. Szerencsét kívánunk!

— Kézdi-Vásárhelyre nézve a közmunkaelőirányzat meg van már állapítva s jövő hétfőn a rendőrkapitány irodájában megtekinthető.

— Sz.-Udvarhely város képviselő-testülete f. hó 7-én közgyűlést tartott, az első ezen naptári évben. A gyűlés élénk volt; a patres conscripti nagy számmal megjelentek. Györffy Titusz élénk örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy a képviselőtestület tagjai szép számmal jelentek meg s ohajtja, hogy e buzgalom jövőre is állandó legyen. Felszólaltak az éjjeli világítás ügyében: Gyarmathy Ferencz ügyvéd és Gergely Ferencz polgártársaink. Több tárgy elintézése után a főkezelői állomás betöltésével foglalkozott a gyűlés, melyre a jelentkezett 4 pályázó közül Veress Ferencz választott meg nagy szavazattöbbséggel.

— A gyergyó-szentmiklósi korcsolyázó egyesület f. hó 6-án fényesen sikerült estéli jégünnepélyt rendezett 10 krajczáros belépő díjjal. A rendezés oroszán része Merza Kristófné asszonyt és Ferenczy Ilka kisasszonyt illeti. Az estélyen sokan voltak. Fischer tüzijátékot rendezett. Tudósítónk a következő hölgyek neveit jegyezte fel: Merza Kristófné, Ferenczy Ilka, Urmánczi Ilona, Rozsdás Ilona, Urmánczy Janka, Sárai Eliz, Roth Lujza, Kedves Erzsi, Romfeld Eliz, Vákár Katinka, Bocsanézi Jolán, Csiky Dénesné, Sáska Kajtánné, Lázár Péterné és Lázár Lukácsné asszonyokat és kisasszonyokat.

— Bogdán Dénes kovásznai birtokos múlt hó 25-én este megmérgezte magát, de a ház népe észrevéven a dolgot, a gyorsan megérkezett orvosi segélynek sikerült életet megmenteni. Másnap hajnalban kiment az istállóba és nagyon sokáig oda maradt. Gyermekegyben fekvő nejében gyanu támadt, figyelméztette a szomszédságot. Sok

időbe került, míg az összefutott nép közül egyik rávette magát, hogy az istállóba bemerjen. Már ekkor késő volt, az életunt ember ott esüngött egy szegen — halva.

— A múlt csütörtökön, roppant hóviharban, Kézdi-Szentlélek fölől több csiki fuvaros deszkát szállított K.-Vásárhely felé. A szélvész oly erővel dühöngött s a szántóföldekről felkapott hóval annyira befutta az utat, hogy a lovak alig voltak képesek vonszolni a megterhelt szekereket. Káson-feltizi Balázs Ignáczné lovai nem messze K.-Vásárhelytől teljesen kimerülve, felmondották a szolgálatot. A többi fuvaros nem törődve a szegény asszony gyámoltalan sorsával, ott hagyták az uton szekérével együtt. A szegény nőnek ott az uton lefagyott keze, lába s szerencsére egy káson-feltizi ember megtalálta félholt állapotban az asszonyt s szekérére véve beszállította K.-Vásárhelyre, hol a rendőrség azonnal intézkedett gyógykezelése iránt. Sikerült is életét megmenteni.

— Vigyázatlanságból halál. Sz.-Udvarhelytől Kassai F. János fia, József e hó 2-án vigyázatlanságból egy tökmagot nyelt el s daczára a gyorsan előhívott orvosi segélynek, rövid idő alatt belehalt. A mag a nyelékében akadt fel, s úgy okozta a halált. A szülők fájdalmát az enyhíti némileg, hogy még van gyermekük, kiben kárpótlást kereshetnek.

— Rajta vesztett. Van itt a szomszédban egy székely világlop, mely szörnyen tetszeleg magának azzal, hogy Csikból fül nem hallott, szem nem látott boldogtalan újdonságokat közöl. Megbáloztatta egyik bál referációjában a szeredai hölgyeket, kik bálban sem voltak; most meg a bójtben neki áll s a lapunk közelebbi számában említett deményházi Kovács Esztert, hogy érdekesebb legyen, megteszi csikszentsimoninak. Szerencsére a nagy világlapot Csikban csak haton olvassák. Egy pénzért s öten ingyen. Ha már lopogatunk, hát lopogassunk módjával!

— Zabolán f. hó 8-ra virradólag a ref. templom mellől a harangozó istállójából egy ordas malacot lopott. Ugy látszik, tudják, hogy nem szabad őket vadászni. Maholnap lakásainkon is tiszteletüket teszik.

— „A vádlottak padjáról” című közleményünk tér szűke miatt a jövő számra maradt.

— A bukovinai székely testvéreink uti költségére adakoztak idáig főszeredai szerkesztőségünknek: T. Nagy Imre 2 frt, Deák Ignác 1 frt, Antal József 1 frt, György Viktor 1 frt, Kovács György 1 frt, Nagy Sándor 2 frt, Lázár Domokos 2 frt. Összesen 10 frt. Adakozásokat szívesen fogadunk, nyilvánosan nyugtatványozzuk és rendeltetésük helyére juttatjuk. A szerkesztőség.

— A sz.-udvarhelyi „Székely-egyleti első takarékpénztár” anya- és fiókintézetének az 1882-ik évi üzleti eredményről szóló összevont kimutatás: a. Alaptőke 50,000 frt, b. forgalom 5.116,935 frt 38 kr, c. pénztári maradvány 1882 ³¹/₁₂ 19,009 frt 96 kr, d. a tartalékalap, az 1882-ik évi tiszta nyeresémből odacsatolt 10%-kal együtt 10,285 frt 10 kr, és az 1882-ik évi tiszta nyeresemény 9177 frt 83 kr. Ebből a részvényeseknek 18% fog a febr. 25 tartott közgyűlés határozata szerint kiadni, mi 5400 frtot a folyó évre pedig 2362 frt 27 kr nyeresemény hozatott át; a fennmaradó összeg az alapszabályok értelmében lett a nyereség- és veszteségszámlán elszámolva.

— A k.-vásárhelyi jótékony nőegylet által 1883. febr. 20-án tartott állérestélyen felülfizetni szívesek voltak: Kelemen István 60 kr, Erdélyi Eliza 4 kr, Molnár István 10 kr, Boeskor Mihály 20 kr, Dr. Pethő József 80 kr, Kovács István jbró 30 kr, Nagy Mózesné 10 kr, Nagy Daniné 10 kr, Demény Ferencz 10 kr, Tóth Gyula 20 kr, Dr. Cseh Károly 10 kr, Dobay János 20 kr, Bándi Imre 10 kr, Nagy Dénes joggyakorló 90 kr, Pap Andrásné 20 kr, Szöcs Mózesné 20 kr, Szöcs Samuné 20 kr, Zayzon Lázárné 20 kr, Molnár Józsiás 40 kr, Pap Adolf 10 kr, Szöcs Dani 70 kr, Kovács Ferencz 40 kr, Surányi Lajos 20

kr. K. Oszkár József 90 kr. X. x. y. 60 kr. Dobay Lajosné 10 kr. Balogh Gyula 15 kr. Török Bálint 10 kr. Fejér Károly 40 kr. Vertán Béni 10 kr. öz. Cserey Jánosné 2 frt 10 kr. Szőcs Józsefné 20 kr. Fejér Antal 10 kr. Dondón József 1 frt. Dobál Lajos 10 kr. Boeskor Mihályné 10 kr. Jakab Ferenczné 20 kr. Vertán Gyula 10 kr. Kovács Sándor 20 kr. ifj. Dávid István 10 kr. Hincz Károly 10 kr. Kocsis Gábor 10 kr. Spitzer D. 30 kr. Kovács Károlyné 20 kr. Nagy Ferenczné 20 kr. Dénes Lajos 40 kr. ifj. Dávid István 10 kr. Kupán Károly 10 kr. Fejér János 10 kr. Erdélyi Károlyné 20 kr. Fogadják a szíves felülfizetők a jótékony nőegylet nevében hálás köszönetünket. Kelemen Istvánné és Kovács Thekla, rendezők.

Szerkesztői izenetek.

Egy ügybarát. Erre a számról a legjobbakat mellett sem tudunk tért szorítani, hanem a jövő számban mulhatatlanul jöni fog. Szíves üdvözl.

Kovács Bálint urnak. Zagon. Ajánlatát elfogadjuk.

Sipos S. urnak. Maksa. Kaptuk, köszönjük. Boeskor Károly urnak. Káson-Alitz. A küldött 36 frt 10 kr. átvettük. Jövő számunkban bővebben fogunk megemlíteni. Fogadják a jó ügy nevében hálás köszönetünket. Szíves üdvözl.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbéó Ferencz,
Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Nyílt tér.)*

Nyílt levél a „Székelyföld“ igen tisztelt olvasó közönségéhez.

A k-vásárhelyi közművelődési egyesület zeneszakosztálya által február 17-én rendezett társas estély olyan sétatangverseny-féle társas estély volt, hol a közönség tudvalevőleg tetszés szerint ül, áll, sétál, szivarozik stb., miközben még esetleg szomszédjával, ismerőseivel vagy barátjával társalog ki halkan, ki hangosabban, szóval úgy, a mint az illető természetekéje, kedély-állapota vagy izlése hozza magával.

A kérdés alatti társas estély sem képezett és nem is képezhetett az ilyeszerű estélyeknek röviden elmondott tulajdonságai alól kivételt és így beszélgettek is biz ott az egyes előadások alatt nagyon sokan, miközben beszélhettem úgy halkan, vagy felelhettem valakinek hozzám intézett kérdésére jó magam is, de hogy én hangosabban beszéltem volna másoknál, sőt hogy tulkiabáltam volna másokat és ily módon nyilvános uton való megszólításra alkalmat szolgáltatam volna, az nem történt és nem történhetett meg; ezt határozottan állítom.

Ennyit ez ügyben a „Székelyföld“ nagyon tisztelt olvasó közönsége azon részének, kik a kérdéses estélyen nem voltak jelen, bátor voltam elmondani. Ugyanez uttal a tek. szerkesztő ur engedelmével adok még egy rövid választ Dalfy urnak is utolsó válaszképen a „Székelyföld“ 18-ik számában njból hozzám intézett okoskodásaira; hadd találja gyönyörűségét még ezuttal a velem való kötekedésben.

Teljes tisztelettel
Molnár Józsiás.

Válasz Dalfy urnak.**)

A mint látom, Dalfy ur, ön azon kérdésém elől, hogy hát voltaképpen kihez beszéltem oly hangosan a 17-ki estélyen, ez uttal is jónak látta kitérni.

Tartott tőle s félt, hogy ezuttal majd igen is sokan találtak volna önnek szemébe mondani, hogy ön hamisan rágalmozott. Régi dolog az már, hogy másról beszélt Bodóné, midőn a bor árát kéri.

Hogy lehet-e oly ember szava hiteleségének még valami veszteni valója, ki elég vakmerő 60–80 ember jelenlétében történt dolgot úgy elferdítve, a mint azt ön tette, a nyilvánosság elé vinni: annak megbírálsát a kérdéses estélyen jelenvolt nagyon tisztelt közönségre bízom.

Részemről csak annyit jegyzek meg, hogy nyáron át gyakran megtörténik velem is, hogy egy-egy alkalmatlan legyet hiába kergetek el arcomról, mert minduntalan visszazsall, s ha ilyenkor békétüresemet veszítve, erősebben hozzá csapnék, mi

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal

**) Ezzel a különben is nem nagyfontosságú s már is elmérgesedett ügyet mindkét fél részéről befejezettnek tekintjük. Szerk.

lenne az eredmény? Könnyen kitalálható: megütném és elpiszkolnám magamat.

Önök jelenlegi fellépése untalan ezekre a legyekre emlékeztet; önt is hiába utasítom vissza, azért csak mégis tanácsot, tanit, dicsér és elmékedik feletem.

No, hanem az ilyesmi közös sorsa mindnyájunknak; hisz lám, dicséri és ajánlja ön még Gregust is. — — — Vajjon mit mondana ő az ön dicséretére? — — Különben az az egyhangú hess, hess a legcélzzerűbbnek bizonyult segédszer a legyek alkalmatlankodása ellen.

Molnár Józsiás.

Nyilatkozat.

A „Székelyföld“-ben „Dalfy“ név alatt megjelent cikkek szerzője nem én vagyok. Vegyük tudomásul, kik e tekintetben reám gyanakosznak.

Baló László.

Csik-Somlyó, 1883. március 7.

E lapok 18-ik számában Boeskor Ádám és Kánya Gyula nyílt térben nyilatkoznak, hogy a köztem és Baló Aladár között fennforgó ügyben magam nem képviseltetvén, az ügyet az én hátrányomra befejezettnek tekintik.

E nyilatkozat, — ha a t. olvasó közönség úgy tudná, mint magam tudom, hogy hátulgomboló nadrágos és virgács alá való finakkal van baj — válasza legkevésbé sem birt volna; nehogy azonban e nyírfapáripán lovagló lovagok a most uralgó párbaj-áramlat által elragadtatva, költőinknek — miután az epos nem is korszerű — egy bohózat epósa nyujtanának tárgyat: a t. nagy közönség előtt erkölcsi reputatiom érdekében válaszolni kötelességemnek tartom.

Február hó 20-án Baló Aladár a csik-somlyói nőegylet tekinthetőségét sértvén meg ennek ünnepélyén tanusított illetlen magaviselete által, általam — mint az egyesület tisztviselője s ezen alkalommal rendfenntartója által — rendre lett utasítva. Másnap reggel Boeskor Ádám és Köllő Miklós megjelentek lakásomon s komoly hangon tudakozódtak: van-e tudomásom arról, hogy — fennebb említett eljárásom által — Baló János családját megsejtettem? s lesz-e hajlandó azért a család minden tagjától ünnepélyesen engedelmet kérni?... Miután a nagy felelem következtében az engedelemkérést meg találtam tagadni: Boeskor Ádám a Baló-család nevében — belevonva még B. Katinka k. a. is — ünnepélyesen elégtételadásra hívott fel, — mit egy családul és annak fejével szemben megígérni becsületbeli kötelességemnek tartottam.

Negyednapra Boeskor Ádám — nagy titok leple alatt — Köllő Miklós szállására kér s ott kijelenti, hogy részeg fővel és minden megbízás nélkül jött hozzám a család nevében elégtételt kérni, mert csakis Baló Aladár által nyert erre megbízást. Erről tanuskodik a következő hiteles és eredetiben a szerkesztőségnek olvasható

Nyilatkozat.

Boeskor Ádám és Kánya Gyula urfiskák által elapok 18-ik számában a Móríc Gyula és Baló János urak közötti ügy elintézésére alkalmatlannak nyilvánítottván, mi alapul szolgált volna mellőztetésemre, kénytelen vagyok úgy magam, mint a kérdéses ügy érdekében ezen állítást merő fillentésnek nyilvánítani és a valódi tényállást következőkben összefoglalni: Nem mellőztettem, hanem magam vonultam vissza, midőn Boeskor Ádám Móríc ur előtt saját szobámban kijelentette, hogy a kihívás megbízás nélkül, mámoros állapotba következtében történt. Miután kihívó, illelőleg elégtételt kereső fél nem volt, szerepemet befejezettnek tekintettem.

Csik-Somlyón, 1883. március 6-án.

Köllő Miklós m. p. szobrász.

Ezen nyilatkozatból világosan kitűnik, hogy a 18-ik számban megjelent nyilatkozatot miért nem írta alá Köllő Miklós s hogy cseppen helyébe Kánya Gyula, ki megragadni látszott az alkalmat, hogy — 8 napi fáradozomért, melyet az ő csiszolására fordítottam — hálás elismerését nyilváníthassa.

Azon állításra: „... mivel Móríc Gyula ur kihívásunkra segédeit mind e ideig elküldeni vonakodott...“, szolgáljon bizonyítékul a következő

Nyilatkozat.

E lapok 18-ik számában Boeskor Ádám és Kánya Gyula által tett azon nyilatkoza-

tot, hogy Móríc Gyula a Baló János és közötté fennforgó ügyben magát nem képviseltette volna, alólírtottak, mint volt képviselői, valótlannak nyilváníttuk.

Csik-Somlyón, 1883. március 5-én.

Pál Gábor m. p.
Adorján Imre m. p.
tanárok.

A nyilatkozat utóirásza: „Feltesszük Móríc urról, hogy e nyilatkozat után mentségére minden tőle kitelhetőt fel fog hozni s az ügyet el fogja ferdíteni; mi azonban e helyen is, úgy a magunk, mint képviselőtünk nevében kinyilatkoztattuk, hogy minden további polemiától tartózkodunk“, nincs mit válaszoljak; mert midőn tisztességes állásban és nyilvános pályán levő s talán némi érdemmel is bíró egyénnel szemben, hátulgomboló nadrágos finakok ragadják meg a kritika éles fegyverét: csak vesszővel fenýithetem meg, hogy ne vágják el jövőjükben rejlő éltők fonálát!

Azon bámulatos fordulatra pedig, hogy a Baló-család nevében kértek elégtételt s miután a családfe erről mit sem tudva, visszavonult, a nyilatkozatban Baló Aladáról van említés téve, úgy magam, mint megbízottaim nevében kijelentem, hogy gyermekekkel katonásdit játszani rangunkon alólinak tartjuk.

Különben az egész ügyre nézve az ítéletet a t. nagy közönségre bízom.

Móríc Gyula s. k.

647. p. sz.

Árverési feltételek.

1) Első jelzálogos hitelező Kupán József bánatpénz és a vételár letétele nélkül is követelése erejéig, minden más vevő csak is a 10% bánatpénz letétele mellett árverezhet.

2) A lefoglalt árucikkek első sorban azon sorrendben és úgy tömegesítve árverezendők, mint azok az 1882. október 13., 14-én felvett jegyzőkönyvekben összeírva vannak; a mennyiben az eladás így nem sikerülne, a megmaradtak tömegben is árverezhetők.

3) A foglalási jegyzőkönyv szerinti sorrendben vásárlók a megvásárolt árucikk árát azonnal készpénzben fizetni tartoznak, a netalán tömegben vásárlók az egész árt az árverezés jogerőre emelkedése után három egyenlő részletben, a közvetlen következő havakban bírói letétbe tenni tartoznak.

4) Az árverezett vagyon vásárlóknak a vételár teljes lefizetésével fog átadni, addig pedig a kezelés az 1882. évi október 13-án felvett jegyzőkönyv szerint fog történni.

5) Az árverezési feltételek a kir. jbiróság helyiségében hivatalos órákban és végrehajtó Kakutsi Ádámnál megtekinthetők.

6) Ezen árverezési feltételek a helyi lapban kiténdők.

Királyi járásbíróág.

K.-Vásárhelytt, 1883. március 9.

Kakutsi,

bir. végrehajtó.

Alólírtnál tenyésztésre alkalmas valódi

bagoner sertésfaj

kapható. Eladó 20 darab 9 hónapos és 30 darab 3 hónapos.

Bartha Mór,

jószágigazgató, Altorján.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhelyen, bereczki Koltofean Konstantin tulajdonát képező, úgynevezett „OLÁH KORCSMA“ 1883. ápril 24-től kezdve 1—3 évre haszonbérbe kiadandó. A kik ki akarják venni, értekezhetnek Bereczkben a tulajdonosnál, vagy K.-Vásárhelytt Molnár Dénes városkapitánynál.

1—3

A kantai malom

1883. Szent-György-naptól 3 évre haszonbérbe adandó.

Bővebben értekezhetni a társház főnökénél.

3—4

Árverési hirdetmény.

Alólírtak közhírré teszik, miszerint a tulajdonukat képező, Lemhény község határában fekvő 25 hold szántó és kaszáló, egy épület és mintegy 7 hold terjedelmű belső telekkel egyetemben, továbbá egy 4 ló erejű gőz-cséplőgép folyó hó 25., 26. és 27-ik napjain délutáni órákban nyílt árverésen, részletenkint el fog adatni.

A feltételek alólírtaknál bármikor megtekinthetők.

Kivánatra az egész is együttesen eladatik.

Lemhény, 1883. március 5-én.

Bálint Józsefné.

Baka Eleonora.

Szabó Tamásné.

Bálint Málnina.

2—3

Hirdetmény.

Id. Jakab István és Nagy Lajos szomszédságában levő, tulajdonomat képező üzlethelyiség

haszonbérbe

adandó.

Özv. Dobál Kristófné

Kézdi-Vásárhelytt.

1—3

Sz. 4956 tkv.

1882.

Árverési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a kézdivásárhelyi takarékpénztár végrehajtónak, szőrcsei Szőrcsei János, illetve barátos Horváth Czeczilia végrehajtást szenvedő elleni 7600 frt s járulékaik iránti végrehajtásos ügyében végrehajtást szenvedő Szőrcsei Jánosnak, illetve vásárló Horváth Czecziliának a márkosfalvi 312 sz. tjkvben 2615., 2617. a 63. sz. tjkvben 196., 197., 2395., 2397., 2853 hr. sz. alatt felsorolt 1088 frt 1 kr becsáru ingatlanaira a kézdivásárhelyi takarékpénztár kérelmező 7600 frt tőke követelésének, ettől 1880 évi december 31-ik napjától járó 6% kamatoknak, valamint jelenlegi 8 frt 65 kr és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett a kért végrehajtási árverésről a hirdetmény kibocsátatik.

A kikiáltási ár a fennebbi becsár, melyen alul is az ingatlanok szükség esetében el fognak adatni.

Árverezni akarók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban, az árverésről a kiküldött kezéhez, az árverés megkezdése előtt letenni.

Az árverési feltételek a kir. törvényszék telekkönyvi hatóság irodájában a hivatalos órák alatt, úgy Márkosfalva község előljárásgánál, bárki által megtekinthetők.

Az árverés fogantatására határidőül 1883. évi május 2-án délután 9 óra Márkosfalva község házához kitétik azzal, hogy ezen alkalommal az ingatlanok, ha becsáron felül ígért nem tétetik vagy a becsár sem adatik meg becsáron alul is el fognak adatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1882. évi november 22-én tartott üséséből.